

คำวินิจฉัยของ นายอุรัส หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๖๖

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เถียรทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขคดีที่ ๔๒๔/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๑๗๘/๒๕๔๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจังหวัดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เถียรทองศรี ผู้ร้องเป็นจำเลย ฐานมีอาชญากรรมและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาชญากรรมไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏเป็นคดีอาญาหมายเลขคดีที่ ๔๒๔/๒๕๔๒ ผู้ร้องให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา ผู้ร้องได้ยื่นบัญชีระบุพยาน ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๔

เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ผู้ร้องได้ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ลำดับที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ คือ คำให้การในชั้นสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แห้วไชสง และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ลำดับที่ ๑ ถึง ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืน ที่มีอุปกรณ์ต้องหา เอกสารการส่งของกลางมาตรวจนิรภัยของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืนและของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่ผู้ร้อง เนื่องจากผู้ร้องไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้หมายเรียกพยานเอกสารจากโจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาคดี ก่อนวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๔ โจทก์อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗ โจทก์จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ว่า ตามกฎหมายลักษณะพยานคู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานร่วมกันได้ พยานดังกล่าวผู้ร้องอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ที่โจทก์อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก้มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไปนั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายได้รับ โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และที่โจทก์อ้างว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลมีเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคงจะประเดิม เพราะตามข้ออ้างนี้ เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์ และพยานจำเลยเสร็จหรือกระบวนการพิจารณาเสร็จแล้ว แต่กรณีของผู้ร้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องอ้าง เป็นพยานและต้องใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียกของศาลเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๐ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกรึ

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานตามที่ผู้ร้องขอให้เรียกมา มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืน

ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๕ ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างคงจะเรื่องกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายโดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดีและทำให้การวินิจฉัยคดีลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งความเห็นของผู้ร้องเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของผู้ร้องให้สำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ ประกอบข้อ ๓๗

คงมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไชยพระมหาภักษติย์” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วถ้าเห็นสมควร ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบทบัญญัติที่อยู่ในหมวดศาลในบททั่วไป เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจของศาล แต่การพิจารณาพิพากษา อรหรถคดีของศาล ศาลจะต้องดำเนินการให้เป็นตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และถือว่ากระทำใน พระปรมาภิไชยพระมหาภักษติย์ สำหรับกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น ได้บัญญัติให้อำนาจศาล เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว และถ้าเป็นเรื่องที่ศาลเห็นสมควรที่จะเรียก สำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยให้เรียกได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมาย ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลว่า จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาพิจารณาประกอบการ วินิจฉัยคดีหรือไม่ ศาลอาจจะเรียกหรือไม่เรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการก็ได้ ทั้งนี้ต้อง คำนึงถึงเหตุสมควรและความยุติธรรมด้วย ที่ผู้ร้องอ้างว่า ตามกฎหมายลักษณะพยานคู่ความอาจอ้าง พยานหลักฐานร่วมกันได้และผู้ร้องขอบที่จะใช้เอกสารที่เป็นสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการซักค้าน พยานโจทก์ นั้น เป็นคนละเรื่องกัน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นเรื่อง ระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ ไม่ใช่เรื่องสิทธิที่จะอ้างพยานหลักฐานร่วมกันดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ที่โจทก์ อ้างว่า เอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้อง ใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ไม่อาจส่งต่อศาลได้ จึงรับฟังได้ ข้ออ้างของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควร ได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

นายอุรุ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ